

Adli Tıp ve Adli
Bilimlerde
KLİNİK
UYGULAMALARA
BAKİŞ

Editör
Naile Esra SAKA

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-629-7

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Adli Tıp ve Adli Bilimlerde Klinik
Uygulamalara Bakış

Yayıncı Sertifika No:

25465

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Naile Esra SAKA

Baskı ve Cilt

Özyurt Matbaacılık

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Bisa Code

MED030000

DOI

10.37609/akya.2162

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde hekim-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Adli tıbbın, multidisipliner bir tıp bilimi olması bağlamında, dahili ve cerrahi tıp bilimleri ile temel tıp bilimleri adını verdiğimiz klinik-klinik öncesi tıp uygulamalarında son yıllarda farkındalığı giderek artmaya başlamıştır.

Adli bilimler ise zaman zaman adli tıbbın içinde, çoğu zaman da adli tıbbı kapsayacak biçimde tıp ve tıp dışından birçok disiplinin kümelendiği geniş bir çatı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Birçok bilim alanı ve klinisyenin iş birliği içinde koordineli çalışabileceği bilim olma özelliğini taşıyan Adli Tıp ve Adli Bilimlerde örneğin klasik bir otopsi işlemi, disseksiyon ve makroskopik bakı ile başlamakta, süreç içerisinde patoloğlara ihtiyacı gerektiren incelemelerle, toksikolog, biyolog, radyolog, farmakolog, biyokimya ve mikrobiyoloji uzmanına kadar birçok alandan görüş alınması ile sistematize edilerek raporlandırılıp sonlandırılabilir. Keza acil servise ve polikliniklere başvuran adli olguların tanınması, ayırt edilmesi, uygun konsültasyon süreçlerinin başlatılması, hatta çocuk istismarı ve ihmali gibi olgularda, varsa o ilde tek merkezli ancak alanında profesyonel çok uzmanlı yapılanmalara doğru yönlendirme bilgi ve becerisini edinmek tüm hekimler için önemli olmaktadır.

Kitap Türkiye’de yaklaşık bir yıl önce temelleri atılan 6000 yazarla yola çıkan ve aktif olarak 6 aydır yoğun ve disiplinli çalışmalarına tanık olduğumuz, birçok branşa ait farklı başlıklardaki kitaplardan biri olarak kaleme alınmaya başlanmıştır. Toplam 40 yazarla çalıştığımız bu kitapta amacımız, her alanda çalışan araştırma görevlisi, pratisyen ve uzman hekimlerin, adli olguların nasıl yönetileceği hususunda fikir ve hatta bilgi

sahibi olmaları, kamuoyu ve medyada sıkça gündeme gelmeye başlayan sağlık çalışanına şiddet, hekim hataları, etik, istismar, ilaç suistimali gibi önemli konularda, bir hukukçu kadar olması beklenilmese de gereken temel mevzuat bilgilerini sahip olmasıdır.

Kitabın oluşum aşamasının hemen her kısmında sabır göstererek gece gündüz manevi desteklerini her daim hissettiğim başta ailem olmak üzere, özenli ve saygın kimliği ile birlikte çalışmaktan keyif aldığım Akademisyen Yayınevi sahibi Sayın Yasin DİLMEN’e, birçok kitapta editörlere verdiği motivasyon ve katkıları benim için çok kıymetli olan Dr. Öğr. Üyesi Sayın Can ÖZLÜ ve Uz. Dr. Sayın Hasan ALPAY’a, yazar olmayı kabul eden ülkemizin dört bir yanında birçok coğrafi bölgede halihazırda hekimlik yapan birçok adli tıp uzmanı ve diğer alanlardaki meslektaşlarıma, hayatlarında önemli bir deneyim ve akademik birikim olduğuna inancım ile çalışma süreci içine dahil ettiğim Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalımızda çalışan değerli asistanlarımız Arş. Gör. Dr. Gökhan TEMEL ve Arş. Gör. Dr. Hasan BUDAK’a uykusuzluk ve yorgunluklarımın ertesi günü, derslerde enerjimi arttırarak bu yolda ilerlemem konusundaki kararlılığımın en büyük etkeni çok kıymetli lisans ve yüksek lisans öğrencilerime yürekten teşekkürü bir borç biliyorum.

Kitabımızın, evrensel etik ilkeler öncülüğünde, doğru araştırma yöntemleri kullanılarak, bilimin paydaşlarımızla birlikte her zaman yapılabileceğini gösterebilmesi adına bir başlangıç olmasını dilerim. Saygılarımla...

Naile Esra SAKA
Tekirdağ, 2019

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1

ADLI OLGULARDA ADLI RAPOR DÜZENLEME	1
<i>Yusuf ŞAHİN</i>	

Bölüm 2

ADLI TIPTA YARALAR	15
<i>Murat AKBABA</i>	
<i>Gökmen KARABAĞ</i>	

Bölüm 3

ATEŞLİ SİLAH VE PATLAYICI MADDE YARALANMALARI.....	29
<i>Gökmen KARABAĞ</i>	
<i>Murat AKBABA</i>	

Bölüm 4

BÖLGESEL YARALANMALAR VE TRAFİK KAZALARI	37
<i>Çağdaş MERİÇ</i>	
<i>Mustafa Önder POLAT</i>	

Bölüm 5

ÖLÜMLER-I- ÖLÜMÜN PATOFİZYOLOJİSİ VE POSTMORTEM DEĞİŞİKLİKLER.....	47
<i>Behzat DİKEN</i>	

Bölüm 6

ÖLÜMLER II	69
<i>Ziyaettin ERDEM</i>	

Bölüm 7

ÖLÜ MUAYENESİ VE ÖLÜM BELGESİ DÜZENLEME.....	79
<i>Eser BAYRAKTAR</i>	

Bölüm 8

KİTLESEL ÖLÜMLERDE OLAY YERİ İNCELEMESİ VE KİMLİKLENDİRME.....	91
<i>Kenan KAYA</i>	
<i>Sıla ASLAN</i>	

Bölüm 9

OTOPSİ	97
<i>Mustafa ÇELTEK</i>	

Bölüm 10

ASFİKSİLER, TANI, SINIFLAMA VE ÖZELLİKLİ ASFİKSİ ÖLÜMLERİ.....	115
<i>Çağdaş MERİÇ</i>	

Bölüm 11

ADLİ BİLİMLERDE MİKROBİYOLOJİNİN ROLÜ VE POSTMORTEM İNCELEMELER	127
<i>Nihan ZİYADE</i>	

Bölüm 12

ADLİ TIPTA RADYOLOJİNİN YERİ	143
<i>Ergin SAĞTAŞ</i>	

Bölüm 13

RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİNİN ADLİ TRAVMATOLOJİDE KULLANIMI	153
<i>Ergin SAĞTAŞ</i>	

Bölüm 14

ADLİ TOKSİKOLOJİ VE ZEHİRLENMELER	165
<i>Filiz ÖZYİĞİT</i>	

Bölüm 15

ADLİ BİLİRKİŞİLİK.....	173
<i>Erdal ÖZER</i>	
<i>Güven Seçkin KIRCI</i>	
<i>Halil İlhan AYDOĞDU</i>	
<i>Tevfik Furkan PEKŞEN</i>	

Bölüm 16

MALULİYET	177
<i>Erdal ÖZER</i>	
<i>Güven Seçkin KIRCI</i>	
<i>Halil İlhan AYDOĞDU</i>	
<i>Mehmet ASKAY</i>	

Bölüm 17

KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN ÖNLENMESİNDE HEKİMİN ROLÜ	185
<i>Volkan ZEYBEK</i>	

Bölüm 18

KADIN CİNAYETLERİ – FEMİSİD-.....	195
<i>Erdal ÖZER</i>	
<i>Güven Seçkin KIRCI</i>	
<i>Halil İlhan AYDOĞDU</i>	
<i>Mehmet ASKAY</i>	

Bölüm 19

CİNSEL SALDIRILAR, YASALAR KARŞISINDA CİNSEL SUÇLAR	201
<i>Mustafa YİĞİT</i>	

Bölüm 20**ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ OLGULARINDA TIBBİ YAKLAŞIM 215***Fatmagül ASLAN***Bölüm 21****İNFAİTİSİD 233***Ömer SELÇUK***Bölüm 22****ÜLKEMİZDE ÇOCUK İZLEM MERKEZLERİ, ÇOCUK KORUMA MERKEZLERİ****İŞLEYİŞLERİ VE UYGULAMADA YAŞANAN SIKINTILAR 241***Güven Seçkin KIRCI**Erdal ÖZER**Halil İlhan AYDOĞDU**Gözde BAĞCI***Bölüm 23****ÇOCUK HAKLARI 245***Hasan Cem AYKUTLU**Çağdaş MERİÇ***Bölüm 24****ÇOCUK CEZA SORUMLULUĞU 255***Volkan ZEYBEK***Bölüm 25****ADLİ PSİKİYATRİ BAĞLAMINDA: ZORUNLU YATIŞLAR, ERİŞKİNLERDE CEZA****EHLİYETLERİ, YASAL KISITLAMALAR VE FİİL EHLİYETİ 265***Nermin GÜNDÜZ***Bölüm 26****İLAÇ KÖTÜYE KULLANIMLARI VE YASAL MEVZUAT 283***Ebru GÜRLEYİK***Bölüm 27****YASA DIŞI MADDE KULLANIMLARINA ADLİ PSİKİYATRİK YAKLAŞIMLAR 295***Nermin GÜNDÜZ***Bölüm 28****İNSAN HAKLARI İHLALİ VE İSTANBUL PROTOKOLÜ 311***Gözde YEŞİLTEPE***Bölüm 29****HEKİM SORUMLULUĞU 321***Naile Esra SAKA**Gökhan TEMEL*

Bölüm 30

HEKİMLERİN AYDINLATMA VE BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM YÜKÜMLÜLÜĞÜ 337

Nevriye TEZER

Bölüm 31

ANESTEZİ UYGULAMALARINDA AYDINLATILMIŞ ONAM VE MALPRAKTİSLER 347

Didem BAYKAL VURAL

Bölüm 32

YOĞUN BAKIMLARDA UZUN HASTA YATIŞLARI..... 357

Emel YILDIZ

Bölüm 33

BEYİN ÖLÜMÜ SONRASINDA HASTANIN YOĞUN BAKIMDA TAKİBİ..... 365

Emel YILDIZ

Bölüm 34

YENİDEN CANLANDIRMA İŞLEMİNİN ETİK VE HUKUKİ YÖNÜ 377

Hüseyin ŞAHİN

Serhat ÖRÜN

Bölüm 35

SAĞLIK ÇALIŞANINA ŞİDDET; BEYAZ KOD UYGULAMASI VE YASAL MEVZUAT 383

Hacer YAŞAR TEKE

Bölüm 36

MALPRAKTİS VE DEFANSİF TIP 395

Naile Esra SAKA

Hasan BUDAK

Bölüm 37

**MEVZUAT VE GÜNCEL BAKANLIK UYGULAMALARI İLE BİTKİLERLE
TEDAVİDE HEKİMİN YASAL SORUMLULUKLARI..... 409**

Fikriye Yasemin ÖZATİK

Bölüm 38

PENETRAN TORAKS TRAVMALARINDA GÖĞÜS CERRAHİSİ VE ADLİ TIP YAKLAŞIMI..... 419

Servet ÖZDEMİR

Bölüm 39

ERİŞKİN KALP CERRAHİSİNDE ADLİ TIP YAKLAŞIMI..... 433

Mustafa Özer ULUKAN

Bölüm 40

PERİFERİK DAMAR YARALANMALARINDA ADLİ TIP YAKLAŞIMI..... 441

Mustafa Özer ULUKAN

İndeks 497